

Vemmetofte, og nu senest igaar ligeover for Forandringerne med Hensyn til Vaasenhuset. Jeg kan ikke fra mit Standpunkt se, at Grundloven hjemler nogen saadan Afvikelse; jeg kan ikke se, at det ligger hverken i Grundlovens § 2 eller i de sig til den sluttende §§ 11, 13 og 24. Naar der nemlig staar, at den lovgivende Magt er hos Kongen og Rigsdagen i Forening, og at den udøvende Magt er hos Kongen, ligger deri efter min Overbevisning, at den Magt, som Kongen skal udøve, er den, som er bestemt ifølge Lovgivningen, hvorpaa Folket har sin ved Grundloven hjemlede Indflydelse. Det ene afhænger af det andet, og jeg kan ikke se, at der deri er nogen grundlovsberettiget Afvikelse. Det er derfor aldeles nødvendigt, at den demokratiske Del af Folket gjør sin Indflydelse gjældende her i Folkethinget imod en saadan Fortolkning af Grundloven. Dernæst gjøres der et andet Forsøg, nemlig ved Udarbejdelsen af de Lovforslag, som blive forelagte her i Folkethinget. Ved Forslagene til Reformen gjøres der fra Regeringens Side stadig Forsøg paa at lægge saa liden Magt i Folkets Hænder, som det er muligt. Folket maa vel faae Indflydelse, men ikke af Ret, kun af Raade, idet man i alle vigtige Reformforslag, hvorefter Folket skalde have nogen Indflydelse paa Styrelsen af dets Anliggender, lægger den egentlig afgjørende Indflydelse enten i et lille begunstiget Mindretals Haand, som til Exempel ved de kommunale Valg, eller ved andre Leiligheder, som til Exempel ved Præstevalgene, i Kultusministerens Haand, eller f. Ex. ved kommunale Skattelove i Overstatterkommissionens eller Amtmandens Haand og saa fremdeles. Den afgjørende Indflydelse skal saaledes helt igjennem lægges i de Hænder, som ere imod den folkelige Selvstyrelse. Dernæst maa jeg erkjende, at det saa længe vi have en Regering, der staar i et saa stærkt Forhold overfor Folkets store Flertal, som den nuværende, er selv om man faar frimødede Lovene gennemførte, en Umulighed at faae dem gennemførte i Befolkningen, saaledes at de virkelig kunne komme til Nytte, idet Administrationen, før de blive gennemførte, mere eller mindre tager Kraften fra dem. Selv om en Lov er nok saa god, følger det af sig selv, at dens Udførelse, naar den bliver lagt i Hænderne paa Folk, der ere Modstandere af den Løse, som ligger til Grund for Loven, vil bære Præget af de Hænder, som gennemføre den, og derfor anser jeg det ogsaa for umuligt, at vi kunne faae nogen virkelig Selvstyrelse, selv om vi fik bedre Lov, saa længe vi have en Regering og en Administration, hvis Gjennemførelse af Loven gaar i en Retning, der er stik modsat den, som den store Del af Befolkningen ønsker. Da det nuværende Folkething blev valgt den 20de September forrige Efteraar, blev den største Del af dets Medlemmer valgt paa Programmet: „Folkelig Selvstyrelse“. Jeg blev valgt paa dette Pro-

gram, og jeg anser det derfor for min Pligt ved alle lovlige Midler, at virke til at skaffe Folkets Flertal Anerkjendelse af Regeringen. Jeg anser dette saameget mere for min Pligt, som jeg ikke freidig kunde mødes med mine Vælgere, hvis jeg, naar jeg kom hjem, maatte sige: Jeg blev ganske vist valgt paa dette Program, og vi vare et Flertal i Folkethinget, men vi havde et lille begunstiget Mindretal imod os, og derfor turde vi ikke vove at havde vor Ret; vi turde ikke vove at bruge de Midler, Forsætningen hjemler os, og derfor komme vi her tomhændede tilbage. Det vil maasse blive gjort gjældende, at det Skridt at negte Finansloven, som er foreslaaet, er et noget usædvanligt Middel. Jeg kan imidlertid fuldstændig slutte mig dertil, idet jeg anser dette Middel for det bedste til at bringe os ud af den nuværende uheldige Tilstand, hvori vi fuldstændig ere hjørte fast. Det erkjendes baade af dem, der ere Modstandere af den Retning, hvortil jeg hører, og af dem, der ere Bønder deraf, at den nuværende Tilstand er uheldig, og det synes mig derfor at maatte anses for enhver god Politikers Pligt efter den Overbevisning, han har, at virke hen til at faae denne Tilstand hævet saasnart som muligt. Det er nu min Overbevisning, at vi snarest komme til Resultatet ved at sige Nei til Finansloven, og dette Middel er jo fuldkommen grundlovsmeessigt, fuldstændig i Overensstemmelse med Forsætningen. Som Støtte herfor skal jeg blot anføre, at Mænd, som staa den politiske Retning nær, hvortil den nuværende Regering hører, allerede i 1854 selv have hævdet, at dette var et fuldstændigt grundlovsmeessigt og konstitutionelt Middel. Baade Biskop Monrad og afbøde S. Page erklærede, at det var fuldstændig i sin Orden, men de turde ikke gaa med til dette Skridt, dels paa Grund af de Tidsforhold, man den Gang havde, dels fordi de mente, at Folket var for lidt politisk udviklet, og dels ogsaa fordi der ikke den Gang, saaledes som nu, var givet en foreløbig Bevillingslov, saaledes at det, at negte Finansloven under de Forhold, vilde blive en Standsning af Statsmaskineriet. Endelig var der ogsaa en anden Betænkelse, nemlig den, at Finansloven ikke den Gang gjaldt for alle Monarkiets Dele, idet den ikke gjaldt for Slesvig og Holsten. Det var af disse Grunde, de fraradede at negte Finansloven, men allerede det, at de sagde, at de, dersom man havde de Ting i Orden, jeg her har nævnt, vilde anse det for det Rette at negte den, bestyrker mig i den Overbevisning, at Tidspunktet nu er kommet til, at det kan kaldes rigtigt at gjøre det. Nu behøve vi ikke at standse Statsmaskineriet, idet vi have en foreløbig Bevillingslov. Finansloven omfatter nu hele det danske Rige, og Folket er i de 18 Aar, der ere gaaede siden den Tid, naaet til en langt større politisk Udvikling og Modenhed, end det den Gang var Tilfældet. Det er altsaa min Overbevisning, at det meget godt kan bære